

Pr. Director
d'Endavant"
Rubi

CÉNTIMO

El Congost

Redacció i Administració
Aving. Francesc Macià, 4

PUBLICACIÓ BI-MENSUAL

Any I

La Garriga, 9 abril 1933

Núm. 4

Suscripció: Un any, 6 pts.
Número solt, 20 cèntims

Commemorant una revolució

Dies enrera els grans rotatius anglesos, alemanys i francesos (i només esmentem, per via d'exemple, aquests països, perquè són els que tenen una major potència irradiativa d'idees i d'exemples) es feren ressò encomiàstic de la veu d'un vellet lombard que viu a Roma —i al qui, creients i descreguts, anomenen el Sant Pare— perquè invitava a tot el món a commemorar el XIX aniversari de la mort de Crist.

D'altra banda, a Madrid, el Govern de la República acordà no organitzar festeigs populars amb motiu del segon aniversari de la proclamació de la República, perquè s'escau el dia del Divendres Sant.

Si a aquests dos fets afegim que la ciència contemporànea —al dir de Pijoan— mira amb recel, quasi amb menyspreu, la crítica extremista del segle passat —és forta la frase del membre de l'Institut d'Estudis Catalans— podem parlar-ne ací, sense despertar suspicàcies a ningú, perquè passar per alt un esdeveniment d'aquesta índole només escauria als vivents d'un llunyà planeta que no n'hagués experimentat les conseqüències.

Expressament deixem de banda ponderar el paper —de totes maneres superior a les especulacions històriques— que Crist representa en la vida particular de cadascú. Tampoc volem —com Chesterton— considerar-lo com un ésser simplement humà per a treure'n les insospitades deduccions que ell en treu. Volem aquí, tan sols, posar-lo en relleu com un fet històric que ha revolucionat el món.

Si revolucionari vol dir una persona que va adelerada per a capgirar el món segons un ideal que el sedueix, brasa de foc que l'inflama per dintre i el fa prompte a totes les abnegacions i heroïsmes per a realitzar-lo, haurem d'afirmar rodonament que, ara fa dinou cents anys circularen per aquest món un llinatge ben estrany de revolucionaris, els quals, posseïts de llur ideal, també anhelaven propagar-lo; però, diferentment dels altres revolucionaris, tenien per Mestre un mort al pal i tenien aquesta fi com la màxima glòria que els podia escaure.

Tanmateix assoliren el que tot revolucionari vol: estendre arreu el seu ideari. Cal no saber ni un borrall d'història per a negar-ho. Però no es limi-

taren a expandir-lo en l'ordre especulatiu, sinó que de veres els seus sequaços han revolucionat el món. (Com a detall, consignem que a Jerusalem fins arribaren a establir entre ells una voluntària comunitat de béns: realització d'un ideal que segles més tard havia d'ésser titllat d'utopia i fracassar rodonament). Des de llavors, anà en minva l'injusta organització social. El dret, la filosofia, la literatura, etc., es renovaren al seu contacte. D'aleshores ençà la història dels pobles ha de comptar sempre amb l'organització formidable que ells crearen i que temps a venir, per a regular matèries que li són ben estranyes, els Estats s'en haurien de refiar. A tall d'anècdota, podem dir que ací a Espanya, abans de les Corts de Cadix, fins en matèria d'hisenda trobem demostracions del que anem dient.

Finalment, volem parlar esment en dos fenòmens interessants. Totes les grans revolucions han tingut la pretensió de crear i consolidar un calendari, tenint-se a sí mateixes com a punt de partida per a computar el temps. El Mahometisme, la Revolució Francesa, la Revolució Soviètica, no ens deixen mentir. Però és indiscutiblement la vida de Crist la que parteix la vida del món en dues meitats, i la que inicia la cronologia universalment admesa.

Totes han maldat per a enlairar el seu símbol; però —prova de la gran força d'aquesta revolució— cap com la creu, abans patíbol infamant, ha pujat de tan avall a tals altures. Perquè, deixant de banda excelsituds històriques, avui la creu apar pintada damunt les banderes d'Itàlia, Suïssa, Grècia, Alemanya, Anglaterra, Dinamarca, Noruega i Suècia, i és motiu de les condecoracions a tots els pobles civilitzats.

En resum, cenyint-nos a l'àrea dels fets sense haver fet apenes cap judici sobre d'ells, és a dir, novament en un terreny històric, prescindint de tota derivació religiosa o política, tots hem de convenir en que, per la seva magnitud, fan bé avui commemorant-los, com ahir fèiem bé commemorant un fet d'una importància incomparablement més petita, com és ara el bimilenari del neixement de Virgili.

J. MAURÍ

Notícies

Seguint antiga i arrelada tradició, el dia 25 del passat mes de març es celebrà l'Aplec a l'ermita de Puiggraciós. Hi acudí molta gent de Centelles, Aiguafreda, L'Ametlla i Granollers. Els garriguencs, en aquesta diada, solien formar habitualment el grup més nombrós; enguany ens resultà veure'l bastant reduït.

Gent entesa en la matèria han fet un pessimista diagnòstic en respecte la vida de la formosa alzina de can Roselló que donà lloc a que hom bategés aquell bell recó del nostre poble amb el nom de «Font de l'Alzina». Si algun dia es compleix aquesta nova, els garriguencs veurem amb gran sentiment desaparèixer un bell exemplar d'arbre centenari que, junt amb el roure de Monràs són els únics supervivents dels nombrosos que del nostre record hem vist a La Garriga.

Hem rebut en intercanvi: «Diari de Vic», «Gazeta de Vic», «Endavant», de Rubí; «La Gralla», de Granollers; «Ressorgiment», de Vilafranca; «La Veu de la Comarca Calderina», «Ressó Perpetuenc», «Amunt», de Badalona, i «La Comarca», de Vic.

El diumenge, dia 26, al saló «La Alhambra» tingué lloc un míting de propaganda organitzat per la delegació local de la Cívica Femenina. Hi parlaren les senyores Montserrat Roig i Àngels Mates i el publicista senyor J. Civera i Sormaní.

Conferències

A la Biblioteca Parroquial, del 21 al 27 de març, el p. Josep Puigdessens donà un cicle de conferències admirable, tant per l'erudició i profunditat amb que foren explicats els temes, com per l'amenitat amb que els tractà. Sense perdre mai de vista la seva finalitat apologètica, en el curs dels parlaments palesà, en parlar de la vida i de la complexitat i harmonia dels organismes, els vastos coneixements que posseeix de les ciències biològiques.

Parlant de l'Església, pintà de mà de mestre els trets característics de les races i dels temps. L'esperitisme ens donà ocasió per a conèixer el seu saber en psicologia i en les ciències físico-químiques. Tot fent una exposició científica dels fenòmens que es produeixen en la bavaresa Teresa Neumen, aprofundí en l'estudi de la història. I encara caldrà d'afegir que la filosofia serví d'aglutinant d'aquest cúmul de coneixements científics.

El públic que assistí a les conferències, augmentà dia per dia, sortint sempre gratament impresionat per les paraules i admirat de la ciència del P. Puigdessens.

—Diumenge, el senyor J. Cirera donà la seva anunciada conferència sobre els temes socials d'actualitat.

De l'Ajuntament

De les actes de les dues darreres sessions de la Corporació Municipal, n'extractem les següents notes:

Foren concedits els permisos sol·licitats.

En la sessió del dia 29 de març fou aprovada la moció de la Comissió d'Hisenda que proposava que tots els donatius voluntaris que fessin els veïns afectats per la construcció de la Secció de Clavegueres C, fossin destinats a terminar aquestes obres.

S'entaulà un llarg debat entorn del fet del Cementiri, en el curs del qual el senyor Roselló, en funcions de cap de la minoria, afirmà que els que la componen no presentarien els títols de propietat funerària.

En la sessió del 5 d'abril foren aprovats en principi els comptes de l'exercici de 1932, el resum dels quals és el següent:

Ingressos durant l'any 1932.	114,283'25 ptes.
Despeses	109,262'04 »
Diferència en més	5,021'21 »
Existència caixa en començar l'any 1932.	20,542'12 »
» » en acabar » »	25,563'34 »

Moviment dels cabals de la caixa municipal en el període comprès entre les dates 22 de març a 5 d'abril:

Existència en caixa el dia 22	6,188'23 ptes.
Ingressat » » » 30	15,322'33 »
Despeses fins el dia 29	1,092'50 »
» » » 5	11,027'95 »
Existència en caixa el dia 5 d'abril	9,390'11 »

Pampallugues

Amics de les arts

No fa molts dies que un grup d'obers que treballaven en una mateixa obra, tingueren l'humorada de contractar per una certa quantitat, un piano de maneta que damunt d'un carret arrossegat per un ase pacient i esquelètic, s'encertà passar per aquell lloc.

Les melodies mecàniques d'aquell popular instrument devien alleugerir el pesat treball que realitzaven aquells bons obrers, mentre algú devia dir-se interiorment.

—I pensar que encara hi ha cínics que gosaran dir que no es dona protecció a les arts!

Del mal el menys

Parlar dels atracaments és, per vergonya nostra, el tema obligat, en totes les converses. La premsa n'ha parlat extensament, i, ai las!, potser encara seguirà parlant-ne. Talment el malalt que en mig de greus dolors troba el calmant que per unes hores aminora llurs sofriments, féu en nosaltres efecte una notícia que publicaren dies enrera els periòdics, en la qual, referint-se a una de tantes malifetes que s'han registrat a Barcelona, deia que s'havia comprovat que els seus autors eren «súbdits estrangers». Respiràrem. Ben mirat, el paper de víctima—encara que a voltes ridícul—sempre és digne de llàstima.

Farmàcia **Torrent** Perfumeria
Calàbria, 4 Telèfon 88

* Perruqueria
per a Senyores

JANET

Oliveres, 5
LA GARRIGA

Rèplica al senyor M. B.

Al segon número d'aquest portantveu local, i signat amb les inicials M. B., hi apareix un bell article sobre el paisatge de La Garriga, que jo, de cor, hauria signat, no sols amb inicials, sinó àdhuc amb nom i cognoms, com m'és habitual. Tanmateix en l'esmentat article hi ha certa expressió a la qual la meva signatura ni ara ni adés no s'hauria abellit i que ben a desgrat m'obliga a escriure aqueixa abreujada, i en to d'allò més amical, rèplica al senyor M. B.

El senyor M. B., en parlar de l'Eugeni d'Ors, diu textualment: «eclipsat glosador». Això sols pot tenir, així un xic vagament i potser amb més de justesa que de bell antuvi pugui un hom figurar-se, dues interpretacions: O que el senyor M. B. es refereix al «glosador» en quant va deixar-nos i ha anat a l'empra d'altra llengua — d'altres llengües, encara — o que Xenius, avui per avui, ha passat per una, llarga o curta, crisi intel·lectual, i la seva obra d'assagista ha sofert una devallada.

Ara bé: em permet el senyor M. B. de provar-li tot el contrari? Primerament, el sol fet d'haver-nos deixat el famós «glosador» no prova a bastament que hagi devallat o eclipsat. L'Ors, per nosaltres, és ben mort. Però, malgrat d'això, no hem de saber menyscapte per la seva obra, de fons i de forma, tanmateix. No hi ha molt que aquesta bella forma de fons ha estat vindicada per un il·lustre escriptor de l'Escorial, P. Fèlix García: «No és un filòsofo sistemàtic, de escuela, sinó un ensayista filòsofo que sabe captar de las cosas pasajeras su esencia filosófica y sorprender lo que hay en ellas, aún las más nimias y huidizas, de permanente, de universal, de interés humano.» (Religión y Cultura. Universitat d'El Escorial, n.º 33, setembre de 1930.) I si no fos per allargar-me, li retreuria d'altres judicis d'un sentit laudatori consemblant, de crítics francesos com Casson, Marcel Robin, etc.

La part literària. L'Ors era un escriptor ben dotat — un escriptor de raça, que es diu ara — i els seus volums de prosa que formen l'aplega del «Glosari» poden posar-se com a model de prosa. Un amic que el coneix a fons va dir-ho ha uns dos anys: «Eugeni d'Ors — diu Carles Cardó — és un temperament d'escriptor excepcionalíssim, com creiem que no n'ha sortit cap més a casa nostra. La seva vigor de condensador d'emocions en frases dures de tan belles, de comentador feliç de tots els fenòmens de cultura que apareixien en el món actual, de plasmador d'un gust distingidíssim, feien esperar, per a quan el nostre instrument d'expressió s'anés afinant, un d'aquells escriptors definitius que fixen i enriqueixen de matisos i de solucions afortunades una llengua culta».

Aquest és l'Ors d'ahir. Ara vegem l'Ors actual, després d'haver fuit i escrivint en castellà i francès. El llegeixo diàriament al diari madrileny on escriu tots els dies; li he llegit els seus llibres, en castellà, en especial «Mi salón de otoño» i «Una página de metafísica», i en francès, entre altres coses, els seu últim llibre «Au grand Saint Christophe», i volem que vos confessi, ben dretrurament, senyor M. B., que no veig pas, ni de molt lluny, eclipsat el nostre glosador sinó que tot el més que puc dir-vos és que l'Ors va creixent de dia en dia i que escrivint adés en castellà s'ha fet home de moda a Madrid i a Espanya, com semblantment s'ha fet home de moda a París i a França, escrivint en francès?

Potser, però, que no ens entenguem, amb el senyor M. B. El mot eclipsat pot tenir, després del sentit astronòmic, dos o tres significats figuratius, dos dels quals, són: o

desaparèixer o ésser superat per altri. Segons el sentit en què empli ell el mot, té o no té raó aquesta meua rèplica. Ja que el cas es presta a confusió, em permeto de dir al senyor M. B. que no havia d'haver-nos-hi menat. Endemés, fins no hi ha molt l'Acadèmia sols admetia «eclipsat» en sentit d'ésser superat per altri i esdevenir menys apte en astronomia. El sentit figuratiu del mot és fresc — dos o tres sentits, a tot estirar.

II

Tot el més que el previnc d'escriure vol provar, i no pas a gratient, és que d'una banda l'Ors és un home que escrivint en castellà i francès ha anat superant la seva tasca d'ahir en català, i d'altra banda, que no l'accepto en comptes rodons, del tot. No hi ha un pensament vertebral, com en l'obra d'un Ortega i Gasset i d'un mateix Miquel d'Unamuno; hi ha tan sols un comentari feliç i de tant en tant un lleu espurneig d'home verament pensador. Tot a altra cosa, escrivint en llengua castellana i francesa, ja podeu suposar que no ens interessa.

J. MIQUEL I MACAYA

Un club de lletges

Es el club, en els seus aspectes millor i pitjor, un dels productes que pot ostentar el sempre enlluernador «Made in England».

En traslladar-se aquest a terres meridionals, perd quelcom de britànic per transformar-se més o menys en associació religiosa, estatge de partit polític, centre de beneficència o de cultura, lloc d'aprofitament o esplai.

Podem dir, amb expressió un xic gastada però justa, que nosaltres veiem en ell un mitjà per a assolir un fi del que els anglesos no se'n preocupen per atendre solament al medi. Car llur agrupació no és per això o per allò, sinó d'aquests o dels altres.

El veritable club es forma per semblança. Club dels alts, dels baixos; Club dels mitjans; Club dels que defensaran la distinció suprema del «monocle» o dels que no deixaran mai el detall de la flor blanca al trau del gec; Club dels Jordis, dels Ernests; Club dels de l'ull de vidre o de la cama de fusta, dels nascuts en un dia assenyalat; Club dels solters, dels dandys o dels suïcides.

En qualsevolga d'aquests clubs no resultarà molt enveiable la sort del soci que entri sense posseir la deguda semblança als altres.

El darrer club format, que és el que pretenc descriure, és un club de lletges; quelcom del tot incompreensible, no?

Car el seu nom hauria d'allunyar d'ell les dames, no anant-hi ni la primera i fent-se del tot impossible la seva fundació. Cosa tan absurda és aquesta, com fer una crida a tots els artistes sense talent. Veritat que cap d'ells es donaria per cridat?

Doncs encara és més difícil que es tingui per lletja una dona; ja que els miralls ho dissimulen i els homes sols ho diuen a la cara... a les que indiscutiblement no ho són. No obstant, dit club funciona i prospera, augmentant cada dia el seu nombre d'associades.

Naturalment que la lletgesa de les «clubwomen» no deu ésser precisament de les que espanten, ni és qualitat indispensable ésser un «lloro» per entrar al club. Però si que vo-

(Segueix a la plana 6)

Confiteria Sitjes

Xampany i Vins de marca

Fofografia Montaner

Sant Francesc, 1

LA NOSTRA

Nostre història

El rei Martí als Banys de La Garriga

III (1)

La tivantor que hi havia entre els infants Joan i Martí i la seva madrastra, la reina Sibila de Fortià, de moment no es féu aparent. La mateixa reina trame-té algun present als infants i encapçalava les lletres que els dirigia amb la fórmula "Molt car fill e senyor" i fins en alguna ocasió intercedí entre el rei En Pere III i el primogènit Joan. La discòrdia es féu palesa amb l'absència d'ambdós infants en la coronació de Sibila a Saragossa (1381) malgrat l'especial invitació del rei. Aleshores la madrastra no s'estigué d'induir que imposés dures vexacions als infants, sobre tot a Joan. Martí, bondadós i feble, es trobava entre els dos, cedint ara a la pressió del pare, ara a la del germà, rebent de tots dos un tracte dur en certs moments. Aquesta situació terminà a les vigílies de la mori del rei, quan Sibila, tement la venjança dels infants, fugí de Barcelona, abandonant el seu espòs. L'infant Martí partí el terç dia de l'any 1387, en saber que els perseguidors l'havien trobada. D'aquesta manera, en clarejar el dia cinquè, moria en el seu palau el septuagenari rei En Pere, abandonat de tothom.

Tot seguit, Joan, que es trobava malalt a Girona, procedí contra la madrastra i els seus partidaris i nomenà lloctinent general a l'infant Martí, duc de Montblanc (anteriorment Pere terç li havia atorgat el comtat de Besalú).

Mentrestant, la reina Maria de Sicília, que ja tenia 26 anys i en feia 12 que estava segrestada a Sardenya, fou duta a Barcelona (1388), i, per raó de la pesta, traslladada a Montblanc. Quan el seu promès Martí el jove, fill del nostre Martí duc de Montblanc, complí els 14 anys, es celebrà (1396) en faç de la Santa Església, llur casament de tants anys convingut.

Durant aquest temps, es féu coronar rei de Sicília Ladislau de Durazzo, i es preparava a resistir l'empresa del duc de Montblanc, de reposar en el seu tron la reina Maria i l'infant Martí.

No havent estat atesa l'ambaixada que l'infant Martí (el pare) envià preventivament als nobles sicilians, una esquadra de 100 vaixells sortí de Port-Fangós, en febrer de 1392, emmenant-se'n amb bon seguici de barons catalans, el duc i els joves esposos, qui foren reconeguts com a reis a Trapani; després d'alguna resistència, queien Palerm, Catània i una multitud de ciutats i castells de l'illa. Martí, el vell, que governava suplint l'inexperiència del seu fill menor d'edat, es vegé novament atacat pels nobles sicilians sublevats, que arribaren fins a bloquejar-lo en la fortalesa de Catània; d'aquesta situació el tragué el patriota Bernat de Cabrera, ajudat d'unes esquadres trameses per Joan I d'Aragó (1394).

(1) Continuant la relació — que terminarem en el pròxim número — dels fets capdals de la vida del personatge centre d'aquestes narracions, avui exposem solament els esdeveniments des de l'any 1380 a 1396.

Tribunals polítics o jurídics? (1)

A l'entorn de Casas Viejas s'ha plantejat una vegada més el problema d'autoritat o anarquia. Aquesta, negant tot poder i tota norma de justícia objectiva, se la pren per la seva mà i empra el terrorisme com a paradoxal sistema restaurador del dret. Els efectes són a la vista. Qui no els vulgui veure ha de tenir una orbesa espiritual incurable.

L'autoritat, contrapol de l'anarquia, deu actuar, per contra, posant davant seu la justícia immanent i la rectitud més austera. Per ço mateix ni un moment es pot deixar menar per un nerviosisme repressiu que pot ultrapassar les normes del dret. I no sols no les pot ultrapassar, sino que ni en pot oferir les aparences que les ultrapassa, perquè si l'autoritat no es presenta diàfanament com emparadora i restauradora del dret, actua en un sentit passional no divergent del procedir anàrquic que reprimeix.

Per ço mateix considerem encertada una depuració dels fets que enjudiciï l'autoritat si s'ha excedit en l'exercici de les seves funcions restauradores de l'ordre, o que demostrï la puresa del seu actuar. Allò, però, que entenem desencertat, és l'elecció de l'origen depurador i enjudiciador, per tal com en aquesta hora, a fi de comptes, ha estat el mateix poder inculpat.

Per la banda dels acusadors i dels acusats ha mancat aquella serena equanimitat tan inseparable de la recta administració de la justícia. La imparcialitat n'ha estat absent, convertint un assumpte jurídic en afer polític, en el qual uns i altres, més que la restauració del dret, hi han cercat una finalitat partidista. Antecedent funestíssim per a tota funció de govern. Una acusació demagògica de les oposicions dintre el Parlament i contra els partits governants, lleva al problema son caràcter jurídic per a fer-lo tèrbolament polític i una solució dintre el mateix, pel vot de la majoria que governa, li dóna l'apariència, si més no, d'ésser aquesta jutge i part, deixant el dubte a la pulcritud de l'actuació, per recta que sigui aquesta, la qual cosa, comptat i debatut, torna en despretigi i perjudici de l'autoritat i dels seus òrgans executors.

L'esfumament temporal, si altra cosa no, del Tribunal de Garanties, haurà de portar necessàriament aquests efectes.

UN ADVOCAT

(1) Per causes alienes a la nostra voluntat, ens vegérem privats de publicar aquest article en l'anterior número.

Un succés inesperat posà fi a aquella guerra. Joan I morí tot caçant prop de Girona (1396) i com que no deixava fills barons, hagué de succeir-lo el seu germà Martí, d'acord amb els testaments dels seus antecessors i el costum de la terra; per això, en rebre l'ambaixada de la Generalitat de Catalunya, pregant-li que vingués a pendre possessió del reialme, molts dels revoltats es sotmeteren tement el seu poder suau acrescut, si bé és veritat que a còpia de valor i perseverància ja havia reduït gran part de l'illa a l'obediència dels reis fills seus.

M.

REVISTA

Garnet musical

Un cinquantenari

En el Gran Teatre del Liceu de Barcelona s'ha commemorat dignament, amb un cicle de representacions wagnerianes, el cinquantè aniversari de la mort de Ricard Wagner.

La circumstància d'haver assistit a una notabilíssima representació de «Sigfrid» i la transcendència que té per l'art musical l'obra wagneriana, ens dona peu per a inaugurar aquesta secció amb un comentari a l'art de Ricard Wagner (comentari breu, com ho seran generalment tots els d'aquest concert) i associar-nos a la commemoració que tot el món musical ha dedicat a un dels genis més grans de la seva època.

Diu La Mara, que poques vegades s'havia vist Alemanya sota el pes d'una emoció tan profunda com la del dia 13 de febrer de l'any 1883, en fer-se pública la mort de Ricard Wagner. I es comprèn que fos així, car Alemanya tingué el dó de l'instint, i amb un gran sentit de la realitat es donà compte que perdia el seu geni musical, l'artista més autènticament germànic que havia dotat al seu país d'un drama líric essencialment nacional.

Per a comprendre el geni, cal situar-lo en el medi i ambient en que va viure i hagué de desenvolupar la seva obra. Wagner fou un creador que vingué a imposar la força del seu talent i de la seva privilegiada inspiració al servei de l'art dramàtic; millor dit, fou el creador d'un art nou.

Per damunt de tot, veiem en l'autor de «Tristany i Isolde» el poeta dramàtic per excel·lència. En judicar a Wagner, cal no separar aquest aspecte de la seva puixant personalitat. Per Wagner, la música era quelcom més que bellesa sonora; per ell, la música havia d'interessar l'esperit de l'home, fent vibrar el cor i la intel·ligència: per això fou un dels genis més ambiciosos de l'humanitat. Fou de jove un vident que somnià fer de la seva obra una institució nacional, tal com feren els grecs amb les seves tragèdies.

Schiller havia dit que la poesia germànica s'encaminava envers la música per les seves tendències panteístiques, que la portaven directament a l'art dels sons; Goethe ja proclamà la necessitat de crear l'obra d'art en la qual la música, la poesia i la pintura formessin un conjunt harmoniós.

La música, fins llavors havia seguit unes rutes completament oposades i Wagner, convençut de la seva força verament creadora i genial, vingué a rompre la forma convencional de l'òpera, del llibret destinat a una obra musical.

La característica del talent wagnerià és que es fonen amb unitat d'inspiració el poeta i el músic, cosa que no trobem en els compositors d'òperes d'abans de Wagner.

Evidentment, Gluck i també Mozart, semblava que havien resolt el conflicte; més, ço que aconseguiren fou reformar el concepte de l'òpera, però no arribaren a crear un nou drama líric. Fou Wagner el sublim creador d'una nova forma de l'art, resumint en un tot complex i complet la

summa de diverses arts en perfecte sincronització, i convertint els herois germànics de la mitologia i de les llegendes, en pregoners d'una filosofia intensament humana, que eren una afirmació palesa del seu talent de pensador, poeta i músic.

Tots hem sentit l'apassionament per Wagner. Ningú no ha pogut sustreure's a l'encís del geni de Bayreuth, que, com astre lluminós, il·luminà el món musical, revolucionant-lo amb els seus reflexes de novetat excepcional.

Fou tan gran la seva força d'irradiació, que arreu es formaren agrupacions especialitzades per a estudiar i propagar la seva obra.

Catalunya no quedà endarrera en aquest aspecte; al contrari, en historiar l'obra de Wagner a casa nostra, cal recordar la meritíssima tasca de l'Associació Wagneriana i servir un sincer agraïment per l'il·lustre musicògraf Joaquim Pena, qui ha dedicat la seva vida i fins els seus cabals a fer estimar i divulgar, per medi d'estudis i traduccions perfectíssimes, l'obra immortal de Wagner. Amb justícia s'ha dit que sense un Bach no hauria potser existit un Beethoven, i sense un Beethoven no hauria sorgit un Wagner. La música, com totes les demés arts, està en constant progressió i cal venerar aquests grans mestres, sense els quals no haurien arribat a florir els nous valors de la música moderna. Cal ésser admiradors del passat, acceptant, però, totes les belles innovacions que es produeixin en aquest camp magnífic, immarcessible, de la música.

A.

L'oreneta morta

Al sol lluminosa la mort ningú veia
gronxant-se amb desmai, del teu sonet bru!
com volva negrosa

Tan sols gronxolant-se
t'ha vist un clavell
que, trist, esfullant-se,
t'ha fet de mantell...

La lluna, somniosa,
creuant l'horitzó,
t'envià amorosa
son últim petó.

I en l'hora més quieta,
quan tot ha callat,
commós un poeta
plorant t'ha enterrat.

En torn, tot somreia,
que el riure el goig duu;

MARIA TERESA VILARRUBIA

Els llibres

A la nostra terra és patent la penúria que sofrim en ordre a la producció d'una bibliografia que il·lustri la gent sobre els temes més importants de les controvèrsies actuals. Per això cada publicació que vé a incrementar el nombre d'aquestes produccions, ha d'ésser assenyalada amb pedra blanca, perquè vé a satisfer una necessitat vivíssima i actual, d'il·lustració i enrobustiment d'una sana actitud civil.

Sortosament ens trobem avui en un cas així. Josep Cirera i Soler —un nom que és tant com un prestigi— ha estructurat, sota el títol de «La Lògica i els fets davant de l'escola única i laica», un llibre que no hauria de manca en cap biblioteca.

Però aquest llibre no té pas solament el valor que li dona l'ésser dels poquíssims del seu gènere, car per sí mateix és ja una obra admirable, tant per la fermesa dels seus raonaments, com per la seva crítica formidable. Tots els problemes plantejats al volt d'aquest tema hi són analitzats amb un esperit clarivident no gens temerós d'arribar al fons de les coses. I aquest treball de pensament original és acompanyat d'una profusa i utilíssima documentació, especialment en el que fa referència a la legislació i actuació d'aquesta escola a la veïna República Francesa.

Cada dia passen coses que molts ulls no veuen fins que més tard, en una forma o altra, n'apareixen els resultats. De les coses d'avui, una de les que porta a dintre el gèrmèn de majors béns, és segurament la publicació d'aquest llibre.

I ara trametem al senyor Cirera la nostra felicitació més cordial, tot fent vots perquè aquesta obra tant preada fruiti com cal i sigui el preludi de l'aparició d'altres semblants.

Un club de lletges

(Vé de la plana 3)

len les fundadores que sols hi tinguin acolliment les dones convençudes de no haver obtingut bona part en el repartiment de la bellesa, conscients de no posseir el màgic atractiu que la dona fa boniqueta.

Per tal d'evitar que el caprici fes entrar en l'associació alguna de les «boniques» indiscutibles, i alarmats perquè es solen anomenar lletges amb un somriure incrèdul i que tal vegada galantejarien, el reglament del club diu que tota aspirant haurà de sotmetre's a l'examen d'un tribunal degudament capacitat per a concedir o no l'indispensable títol de lletgesa.

Fins aquí el medi solament; la cosa difícil i fins avui impossible, fou la semblança d'unes quantes dones lletges, reconeixent que ho són.

Però, i la finalitat? Aquestes dones lletges que pel fet d'ésser-ho i reconèixer-ho, es cerquen i reuneixen, què pretenen? A on van?

El seu fonament és el fet, fins a cert punt comprovable, que les lletges són més simpàtiques, més intel·ligents...

Ja que aquestes qualitats es poden augmentar, aquesta és la finalitat del club: constituir una acadèmia en la qual es procuri el cultiu i la intensificació de la simpatia i de la intel·ligència.

Cada lletja buscarà en l'elegància, en el refinament, en el

E s p o r t s

Futbol

Joventut Garrigüenca, 4

Joventut Vigatana, 3

Al nostre camp d'esports tingué lloc, el passat diumenge, l'anunciat encontre entre les Joventuts Garrigüenca i Vigatana, el qual acabà amb el triomf de l'equip local per 4 gols a 3.

El partit fou presenciat per bastant públic, atret, tant per la bona tarda que feia, com per l'interès mateix del partit. Aquest, en efecte, fou bastant interessant i tingué moments de gran mobilitat.

L'equip visitant forma un bon conjunt, si bé en moltes ocasions alguns dels seus elements palesaren manca de decisió; a nosaltres ens agradaren el porter i el mig centre.

Dels nostres, tots estigueren bastant encertats, i si alguna falla tingueren, ho compensaren amb l'entusiasme i energia amb que actuaren.

S'aliniaren per l'equip local: Vila, Aspa I, Vila, Bonastre, Vinyes, Aspa III, Sellarés, Puig, Caselles, Iglésies i Biset.

Marcaren els gols, Sellarés (2) i Puig (2).

Lawn-Tennis

Diumenge passat els tennistes Roman Vilar, M Masó, Antoni Vinyes, R. Aguirre i R. Ferrándis, disputaren a Mataró 7 partides de tennis, en 3 de les quals resultaren vencedors.

Noticiari

Avui, a les quatre de la tarda, al camp d'esports d'aquesta, es jugarà un interessant partit de futbol entre el primer equip de Joventut Garrigüenca i una forta selecció del Granollers S. C.

Tenim notícia de que per les properes festes de Pasqua es gestiona la visita d'una forta selecció d'elements de l'Escola Industrial, en la qual, entre altres notabilitats, hi figuren Costa, Campabadal i Vidal de Cárcer, ex-porter barcelonista.

Es molt probable que en aquest partit es disputi una Copa oferta per la societat Atracció de Forasters d'aquesta.

Augurem un èxit.

ben parlar, en la suavitat del tracte, en la gentilesa dels moviments, en la cultura de la intel·ligència «and so ou», un total de gràcia que substitueixi la formosa que la mare naturala dona.

Està molt bé... Tant bé, que segueixo dubtant del seu convenciment de lletgesa.

I em sembla això una nova avançada de la «coqueteria», molt perillosa per la jovenalla present.

Alerta, doncs, a la fundació de clubs de lletges i de solters empedernits! — P. U. BILL

Imp. Garrell : Clavé, 25 : Telèfon 23 : Granollers

EL CONGOST

es ven en el quiosc de l'estació del ferrocarril, al carrer dels Banys, 15, i als estancs de Joaquim Cuspinera i Manuel Iglésies

Farmàcia-Perfumeria FERRANDIS

MEDICAMENTS PURS :: FOTOGRAFIA
ANALISIS :: ESPECÍFICS

Tot bon aficionat sols deu gastar els carrets de pel·lícules

Aviator i Aviachrom

Compareu preus

Tamany	4 x 6 1/2	6 x 9 cm.	6 1/2 x 11
Kodak o Agfa corrents	3'45 pts.	3'65 pts.	4'35 pts.
AVIATOR	2'80	2'90	3'55
Verichrome Kodak o Isochrom Agfa.	3'95	4'20	5'10
AVIACHROM.	2'90	3'10	3'85

Els trobareu a la

Fotografia MONTANER

Sant Francesc, 12

LA GARRIGA

Canari de La Garriga

Llúria, 23 / BARCELONA / Telèf. 20905

Xampany
Castellblanch

Caves a
Sant Sadurní d'Anoia

Representant

Frederic Callís

Agent de Comerç col·legiat

LA GARRIGA

Sindicat Agrícola
de
La Garriga

Despulles : Alfals
Cèrcols i Adobs

Preus molt econòmics per als
senyors socis

Garatge Dalmau

Autos de Lloguer / Taller de Reparacions

Confiteria i Pastisseria
MARIO VALLS

Centre, 7

Telèfon 67

PETIT SIGLE

Merceria : Confeccions : Gèneres fins

Confiteria: Pastisseria: Comestibles fins

A. Arisó i Cafferres

Centre, 45 : LA GARRIGA

Sucursal: Centre, 3

Barberia
Casa Jaume

Saló per a Senyors

Saló permanent per a senyores
a càrrec d'un expert oficial

Plaça, 9, baixos : LA GARRIGA : Telèfon 84

Merceria i Confeccions
Genís

Garriga

Sra. Isabel, 4 : La Garriga

JOSEP GUASCH

JOIER DE BARCELONA

*Confecció i reparació de tota
classe de joiells, rellotges i tota
mena d'objectes de joieria*

Compra d'or i de platí

*Venda de joies i rellotges de
totes les marques*

Per a encàrrecs, dirigir-se a

JOAQUIM CUSPINERA

Carrer del Centre, 35

LA GARRIGA